

ÚRAD PRE REGULÁCIU ELEKTRONICKÝCH KOMUNIKÁCIÍ A POŠTOVÝCH SLUŽIEB

ODBOR EKONOMICKEJ REGULÁCIE
Továrenská 7, P.O.BOX 40, 828 55 Bratislava 24

ROZHODNUTIE

Číslo: 57/OER/2016/2023

v Bratislave, 07. novembra 2016

Účastník konania:
Slovak Telekom, a.s.
Bajkalská 28
817 62 Bratislava

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, odbor ekonomickej regulácie (ďalej len „úrad“), ako orgán štátnej správy príslušný na konanie podľa § 6 ods. 1 písm. b) a ods. 3 písm. a) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“) a podľa § 5 a § 6 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), **rozhodol** v konaní začatom listom č. 57/OER/2016/1979 zo dňa 13.10.2016 (ďalej len „správne konanie“) so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. so sídlom Bajkalská 28, 817 62 Bratislava, IČO 35 763 469 (ďalej len spoločnosť „Slovak Telekom“ alebo „účastník“) vo veci zrušenia rozhodnutia o určení spoločnosti Slovak Telekom za významný podnik a uložení povinností na relevantnom trhu služby veľkoobchodného prenájmu ukončovacích častí okruhov (ďalej len „bývalý veľkoobchodný trh č. 6“) takto:

Úrad podľa § 18 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách zrušuje v plnom rozsahu rozhodnutie úradu č. 07/OER/2012 zo dňa 13.01.2012, ktorým bola spoločnosť Slovak Telekom určená podľa § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách za významný podnik na bývalom veľkoobchodnom trhu č. 6 a ktorým jej boli zároveň uložené príslušné povinnosti podľa § 19 až 23 zákona o elektronických komunikáciách.

Odôvodnenie:

Na základe výsledkov analýzy bývalého veľkoobchodného trhu č. 6 bola spoločnosť Slovak Telekom rozhodnutím úradu č. 07/OER/2012 zo dňa 13.01.2012 určená podľa § 18 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách za významný podnik na bývalom veľkoobchodnom trhu č. 6 a zároveň jej boli na tomto trhu uložené povinnosti podľa § 19 až 23 zákona o elektronických komunikáciách.

Na základe Odporúčania Komisie zo dňa 09.10.2014 o relevantných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronických komunikácií podliehajúcich regulácii ex ante v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby úrad vydal dňa 09.02.2016 nové rozhodnutie o relevantných trhoch, ktorým sa určil nový zoznam relevantných trhov podľa § 16 ods. 1 a 3 zákona o elektronických komunikáciách.

Podľa nového zoznamu relevantných trhov je relevantný trh č. 4 definovaný ako veľkoobchodné služby vysokokvalitného prístupu poskytované v pevnom umiestnení. Pod túto definíciu trhu spadajú služby patriace na bývalý veľkoobchodný trh č. 6.

Úrad vykonal analýzu relevantného trhu č. 4, ktorá je podkladom tohto rozhodnutia. Prvou časťou analýzy bolo vymedzenie relevantného trhu č. 4

Vymedzenie veľkoobchodného relevantného trhu č. 4 úrad vykonal na základe Odporúčania Komisie z 9. októbra 2014. Relevantný trh je definovaný v súlade s princípom technologickej neutrality, ako je uvedené v Rámcovej smernici, článku 8, odsek 1, ktorý stanovuje: „Členské štáty zabezpečia, aby národné regulačné orgány pri vykonávaní regulačných úloh zohľadnili v najväčšej možnej miere požiadavku technologickej neutrality regulácie.“ Analýza je založená na súčasnom stave rozvoja sietí a trhu elektronických komunikácií, zohľadňujúc predpokladaný budúci vývoj v súlade s očakávanými trendmi (tzv. forward-looking approach).

Veľkoobchodný trh ako taký, a teda aj zastupiteľnosť produktov a služieb na veľkoobchodnom trhu, sa odvíja od situácie na súvisiacom maloobchodnom trhu. Tento postup je konzistentný s pokynmi Komisie a je v súlade s princípmi uvedenými v Odporúčaní Komisie, ako aj v predchádzajúcom Odporúčaní Komisie o relevantných trhoch z roku 2007, v ktorých je uvedené, že prvú fázu vecného vymedzenia relevantného trhu predstavuje definícia jeho maloobchodnej úrovne v rámci určitého časového horizontu, pričom sa berie do úvahy predovšetkým zastupiteľnosť zo strany dopytu a zastupiteľnosť zo strany ponuky. Po vymedzení súvisiaceho maloobchodného trhu a určení zastupiteľných produktov a služieb na ňom je potrebné pristúpiť k vymedzeniu príslušného veľkoobchodného trhu a určiť na ňom zastupiteľné produkty a služby.

Zastupiteľnosť na súvisiacom maloobchodnom trhu

V rámci predpokladu budúceho vývoja úrad očakáva, že kvalita prístupu, ktorú môžu poskytnúť iné služby ako služba prenajatých okruhov, sa bude zvyšovať. V súvislosti s národnými podmienkami v Slovenskej republike, najmä v súvislosti s tým, že sa neočakáva prudké rozširovanie pokrytia optickými sieťami, sa však v časovom horizonte nasledujúcich troch rokov nepredpokladá výrazná zmena súčasného stavu na predmetnom trhu.

Porovnaním zastupiteľnosti jednotlivých služieb na maloobchodnom trhu vysokokvalitného prístupu úrad dospel k záveru, že vecným vymedzením predmetného relevantného trhu vysokokvalitného prístupu sú služby, ktoré dokážu poskytnúť transparentné symetrické vyhradené prepojenie medzi vzdialenými koncovými bodmi koncového užívateľa, pričom poskytujú ďalšie produktové charakteristiky, predovšetkým vysokú úroveň SLA.

Vecným vymedzením relevantného trhu vysokokvalitného prístupu sú teda nasledovné služby:

- prenájom okruhov bez ohľadu na použité prenosové prostriedky (metalické a optické vedenie, rádiové spoje), a to vrátane tradičných analógových a digitálnych prenajatých okruhov ako aj alternatívnych prenajatých okruhov (ethernetových okruhov),
- VPN cez vyhradené a transparentné symetrické prístupy (L2 a L3 VPN),
- VPN cez prenajaté okruhy (vrátane služby nazývanej prenájom okruhov s VPN),
- VPN cez vysokokvalitný prístup k internetu s garantovanou úrovňou kvality v súlade s požiadavkami na vysokokvalitný prístup, ktorý je poskytovaný v kvalite porovnateľnej k VPN, realizovanej cez prenajaté okruhy.

Ostatné skúmané služby, teda asymetrický nevyhradený širokopásmový prístup k sieti internet s doplnkovou službou VPN prostredníctvom siete internet úrad nepovažuje za zastupiteľné z pohľadu ich účelu použitia koncovým užívateľom, a teda nepatria do vecného vymedzenia predmetného relevantného trhu.

Zastupiteľnosť na veľkoobchodnom trhu

Na základe porovnania technických vlastností tradičných a ethernetových okruhov úrad konštatuje, že obe služby sú v podstatnej väčšine prípadov pre veľkoobchodného užívateľa zameniteľné z pohľadu použitia. Pri uplatnení pohľadu do budúcnosti je potrebné vziať do úvahy súčasné trendy rozvoja trhu vysokokvalitného

prístupu v Slovenskej republike ako aj celosvetové trendy. V nadväznosti na uvedené úrad očakáva, že podiel ethernetových okruhov na trhu sa bude zvyšovať, najmä v súvislosti so zvyšujúcim sa využívaním dátových služieb vyžadujúcich vyššie prenosové kapacity. Z medzinárodného hľadiska, ako je uvedené v predbežnej správe WIK, sa očakáva postupné nahradzovanie tradičných okruhov ethernetovými okruhmi.¹

Počas posudzovania zastupiteľnosti ostatných veľkoobchodných vstupov úrad dospel k záveru, že na veľkoobchodnom trhu neexistuje ďalší produkt, ktorý by patril na predmetný relevantný trh. Veľkoobchodné produkty lokálneho prístupu úrad nepovažuje za zastupiteľné s veľkoobchodnou službou prístupu k ukončovacím častiam prenajatých okruhov z nasledovných dôvodov:

- Neposkytujú kontrolu prepojenia a aktívny manažment zlyhaní siete.
- Poskytovateľ produktov lokálneho prístupu by musel vynaložiť značné prostriedky, ak by chcel začať poskytovať službu vysokokvalitného prístupu.

Veľkoobchodný prístup k dátovému toku úrad nepovažuje za zastupiteľný k veľkoobchodnej službe prístupu k ukončovacím častiam prenajatých okruhov z nasledovných dôvodov:

- Nie je možné poskytovať plnú garanciu transparentného dátového prepojenia jeho užívateľovi.
- Poskytovateľ prístupu k dátovému toku by musel vynaložiť značné prostriedky, ak by chcel začať poskytovať službu vysokokvalitného prístupu.
- Na Slovensku nie je využívaný prístup k dátovému toku na lokálnej úrovni.

Obmedzenia asymetrického širokopásmového prístupu pri jeho využívaní pre poskytovanie vysokokvalitných dátových služieb pre firemných koncových užívateľov sú uvedené pri posudzovaní zastupiteľnosti na maloobchodnom trhu, pričom analogické obmedzenia platia aj pri zabezpečovaní ostatných veľkoobchodných služieb. Z pohľadu využitia na zabezpečenie mobilného backhulu je navyše prekážkou nemožnosť synchronizácie.

Na základe vyššie uvedených faktov o maloobchodnom ako aj veľkoobchodnom trhu vysokokvalitného prístupu v Slovenskej republike úrad konštatuje, že vecným vymedzením veľkoobchodného relevantného trhu č. 4, t. j. veľkoobchodného relevantného trhu vysokokvalitného prístupu poskytovaného v pevnom umiestnení sú:

- ukončovacie časti tradičných prenajatých okruhov – analógových a digitálnych vrátane samozásobovania,

¹ WIK-Consult/TNO.2014: Investigation into interoperability standards for the promotion of the internal market for electronic communications, Interim Report. Str. 88

- ukončovacie časti alternatívnych prenajatých okruhov využívajúcich technológiu ethernet vrátane samozásobovania,
- ukončovacie časti okruhov pre poskytovanie služby VPN vrátane samozásobovania,
- vysokokvalitný širokopásmový prístup k internetu pre poskytovanie služby VPN vrátane samozásobovania,
- vyhradený a transparentný prístup pre poskytovanie služby VPN vrátane samozásobovania.

Z hľadiska analýzy trhu a určovania významného trhového postavenia bol počas minulého kola analýzy trh ukončovacích častí prenajatých okruhov posudzovaný v nasledovných segmentoch, definovaných na základe poskytovanej prenosovej kapacity:

- do a vrátane 2 Mbit/s,
- nad 2 Mbit/s.

Úrad analýzou vecného vymedzenia zistil, že v roku 2015 tvorili dátové služby s prenosovou rýchlosťou od 2 Mbit/s vrátane do 155 Mbit/s spolu vyše 80 % z celkového počtu poskytovaných služieb. Pôvodné vymedzenie relevantného trhu z predošlého kola analýzy by v súčasnosti tvorilo necelých 39 % celkového počtu prístupov. Úrad eviduje znižujúci sa počet dátových služieb poskytovaných v rýchlostiach do 256 kbit/s (v tejto kategórii sa nachádzajú najmä analógové okruhy) ako aj s rýchlosťami do 2 Mbit/s. Rastúci segment zahŕňa najmä dátové služby poskytované v rýchlostiach od 2 Mbit/s vrátane do 30 Mbit/s.

Situácia na relevantnom trhu sa v porovnaní s minulým kolom analýzy podstatne zmenila. Významný podnik identifikovaný v minulom kole analýzy, spoločnosť Slovak Telekom, v súčasnej dobe dátové služby v drvivej väčšine poskytuje v prenosových rýchlostiach nad 2 Mbit/s (približne 85 % poskytovaných služieb). Segment trhu do 2 Mbit/s už niekoľko rokov klesá na význame, počet poskytovaných služieb neustále klesá a na trhu pôsobí len minimálny počet poskytovateľov, ktorých počet sa rovnako znižuje. Napriek tomu ide z absolútneho pohľadu o stále významnú časť trhu.

Zároveň rozloženie jednotlivých dátových služieb podľa prenosových rýchlostí, v ktorých sú poskytované, nenaznačuje výrazné odlišnosti v trhovej situácii v rámci jednotlivých segmentov s výnimkou segmentu analógových okruhov, resp. rýchlostnej kategórie do 256 kbit/s v rámci posudzovania tradičných okruhov. Odčlenenie tohto segmentu by však mohlo priniesť nesprávne vecné vymedzenie vzhľadom na stav súťaže na trhu posudzovaný v rámci následnej časti analýzy trhu – posudzovania existencie významného vplyvu. Úrad predpokladá, že v tomto segmente má najväčší trhovú podiel prenosové médium metalická sieť, čo naznačuje väčší trhovú podiel

spoločnosti Slovak Telekom. Uvedený segment však absolútne nie je predmetom záujmu koncových užívateľov služby ani alternatívnych poskytovateľov, ktorých vyjadrenia naznačujú prítomnosť súťaže na relevantnom trhu. Úrad z toho dôvodu ponecháva akékoľvek úvahy o segmentácii trhu podľa prenosových rýchlostí na časť posudzovania významného vplyvu, kde podrobným spôsobom zohľadní vývoj a stav súťaže v jednotlivých segmentoch priamo na zistených trhových podieloch jednotlivých poskytovateľov služieb vysokokvalitného prístupu.

V nadväznosti na vyššie uvedené úrad nepristúpil k segmentácii vecného vymedzenia predmetného trhu na základe prenosových rýchlostí poskytovaných služieb vysokokvalitného prístupu.

Podľa § 3 ods. 4 zákona o ochrane hospodárskej súťaže priestorový relevantný trh je vymedzený územím, na ktorom sú súťažné podmienky také homogénne, že toto územie môže byť odčlenené od ostatných území s odlišnými súťažnými podmienkami.

Úrad dospel k záveru, že konkurenčné podmienky naprieč celým územím Slovenskej republiky sú homogénne a stabilné na celonárodnej úrovni, a z uvedeného dôvodu pre územné vymedzenie stanovil jeden geografický trh, a to územie celej Slovenskej republiky.

Základ pre určenie časového rámca je určený zákonom o elektronických komunikáciách. Úrad vymedzil trh z časového hľadiska v súlade s § 10 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách na obdobie do troch rokov odo dňa ukončenia analýzy trhu.

Po definovaní predmetného trhu č. 4 úrad pristúpil k samotnej analýze.

Podľa § 17 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách významný vplyv na relevantnom trhu má podnik, ktorý sám alebo spoločne s inými podnikmi má na tomto trhu také postavenie, že nie je vystavený efektívnej súťaži a ekonomický vplyv mu v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov.

Úrad v analýze vyhodnotil nasledujúce kritériá týkajúce sa predmetného relevantného trhu:

- veľkosť podnikov,
- duplikovateľnosť infraštruktúry,
- súčasný stav súťaže na relevantnom trhu.

Veľkosť podnikov

Spoločnosť Slovak Telekom vlastní celoplošnú pevnú elektronickú komunikačnú sieť, ktorá je podporovaná optickou infraštruktúrou vo väčších mestách. Vybudovanie paralelnej infraštruktúry pre domácnosti celoplošne na území Slovenskej republiky nie je ekonomicky možné. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. začala budovať optickú prístupovú sieť od roku 2006 a spoločnosť Slovak Telekom o rok neskôr, od roku 2007. Niektorí lokálni prevádzkovatelia vo svojich vyjadreniach uviedli, že začali budovať optické siete už od roku 2000. Plány pre ďalšie budovanie optickej siete podliehajú určitej neistote zo strany podnikov, vzhľadom na ekonomické podmienky nielen v rámci Slovenskej republiky, ale aj v rámci Európskej únie. Optická sieť spoločnosti Slovak Telekom a rovnako ani optická sieť spoločnosti Orange Slovensko, a.s. nedosahuje celo-územné pokrytie rezidenčných domácností. Predovšetkým vo vidieckych lokalitách charakteristických nižšou hustotou zaľudnenia, nižšou kúpnou silou, a teda nízkym dopytom nie je zaistená ekonomická návratnosť a v takýchto lokalitách sa zatiaľ neuvažuje s budovaním optických sietí pre rezidenčných užívateľov.

Pre analýzu trhu vysokokvalitného prístupu je však nevyhnutné použiť iný pohľad na vplyv veľkosti podniku a vlastníctva infraštruktúry na stav súťaže ako na trhu 3a, resp. 3b, nakoľko trh vysokokvalitného prístupu pre firemných užívateľov náročných na kvalitu je iný ako trh širokopásmového prístupu pre bežných rezidenčných užívateľov, resp. menej náročných firemných užívateľov širokopásmového prístupu k internetu. Vysokokvalitný prístup však má svoje špecifiká a typický produkt ponúkaný na tomto trhu je využívaný najmä firemnými užívateľmi požadujúcimi technické parametre služby na takej úrovni, akú bežný rezidenčný užívateľ nepotrebuje. S tým súvisí aj výrazne vyššia cena služby. Umiestnenie týchto užívateľov sa nezhoduje s rozložením rezidenčných domácností na území Slovenska. Nároční firemní užívatelia sú často situovaní v tzv. biznis centrách, resp. priemyselných zónach. Poskytovateľ služby sa málokedy stretne so situáciou, kedy prichádza požiadavka na zriadenie vysokokvalitného prístupu od bežného rezidenčného užívateľa. Vyššia cena služby zároveň ovplyvňuje možnosti podniku vybudovať potrebnú sieťovú infraštruktúru v prípade, že užívateľ nie je v pokrytí existujúcej siete. Pri trhu vysokokvalitného prístupu preto neexistujú také bariéry vstupu na trh, ako je tomu pri rezidenčnom trhu širokopásmového prístupu k internetu. Alternatívni poskytovatelia často používajú technológie bezdrôtového prístupu zriaďovaného v licencovaných frekvenčných pásmach, ktoré sú síce finančne nedostupné pre rezidenčných užívateľov, na vysokokvalitnom trhu však dokáže výrazne konkurovať sieti Slovak Telekom, resp. optickým sieťam alternatívnych poskytovateľov.

Nižšie uvedené tabuľky č. 1 až 6 zobrazujú veľkosť podnikov z pohľadu rôznych štatistických ukazovateľov. Skratky: VTS – verejná telefónna služba.

Tabuľka č. 1 - spoločnosť **Slovak Telekom** (obchodné tajomstvo)

Ukazovateľ	2012	2013	2014	2015
Počet fixných širokopásmových prístupov k internetu	████████	████████	████████	████████
Počet mobilných širokopásm. prístupov k internetu	████████	████████	████████	████████
Počet TV prípojok	████████	████████	████████	████████
Počet prípojok – pevná VTS	████████	████████	████████	████████
Počet SIM kariet - mobilná VTS	████████	████████	████████	████████
Tržby (milióny €)	807,73	770,83	700,11	n/a
Zisk (milióny €)	62,22	47,67	40,68	n/a

Tabuľka č. 2 – spoločnosť **Orange Slovensko, a.s.** (obchodné tajomstvo)

Ukazovateľ	2012	2013	2014	2015
Počet fixných širokopásmových prístupov k internetu	████████	████████	████████	████████
Počet mobilných širokopásm. prístupov k internetu	████████	████████	████████	████████
Počet TV prípojok	████████	████████	████████	████████
Počet mobilných TV účastníkov	████████	████████	████████	████████
Počet prípojok – pevná VTS	████████	████████	████████	████████
Počet SIM kariet - mobilná VTS	████████	████████	████████	████████
Tržby (milióny €)	676,03	622,04	580,16	n/a
Zisk (milióny €)	144,51	114,52	103,06	n/a

Tabuľka č. 3 – spoločnosť **Antik, a.s.** (obchodné tajomstvo)

Ukazovateľ	2012	2013	2014	2015
Počet fixných širokopásmových prístupov k internetu	████████	████████	████████	████████
Počet mobilných širokopásm. prístupov k internetu	████████	████████	████████	████████
Počet TV prípojok	████████	████████	████████	████████
Počet prípojok – pevná VTS	████████	████████	████████	████████
Počet SIM kariet - mobilná VTS	████████	████████	████████	████████
Tržby (milióny €)	8,14	9,22	9,73	n/a
Zisk (milióny €)	0,71	1,14	1,15	n/a

Tabuľka č. 4 - spoločnosť **Benestra, s.r.o.** (obchodné tajomstvo)

Ukazovateľ	2012	2013	2014	2015
Počet fixných širokopásmových prístupov k internetu	████████	████████	████████	████████
Počet mobilných širokopásm. prístupov k internetu	████████	████████	████████	████████
Počet TV prípojok	████████	████████	████████	████████
Počet prípojok – pevná VTS	████████	████████	████████	████████
Počet SIM kariet - mobilná VTS	████████	████████	████████	████████
Tržby (milióny €)	n/a	46,6	45,8	n/a
Zisk (milióny €)	-3,69	-3,81	-4,46	n/a

Tabuľka č. 5 – spoločnosť **Swan, a.s.** (obchodné tajomstvo)

Ukazovateľ	2012	2013	2014	2015
Počet fixných širokopásmových prístupov k internetu	████████	████████	████████	████████
Počet mobilných širokopásm. prístupov k internetu	████████	████████	████████	████████
Počet TV prípojok	████████	████████	████████	████████
Počet prípojok – pevná VTS	████████	████████	████████	████████
Počet SIM kariet - mobilná VTS	████████	████████	████████	████████
Tržby (milióny €)	42,15	62,71	73,48	n/a
Zisk (milióny €)	1,31	0,47	0,94	n/a

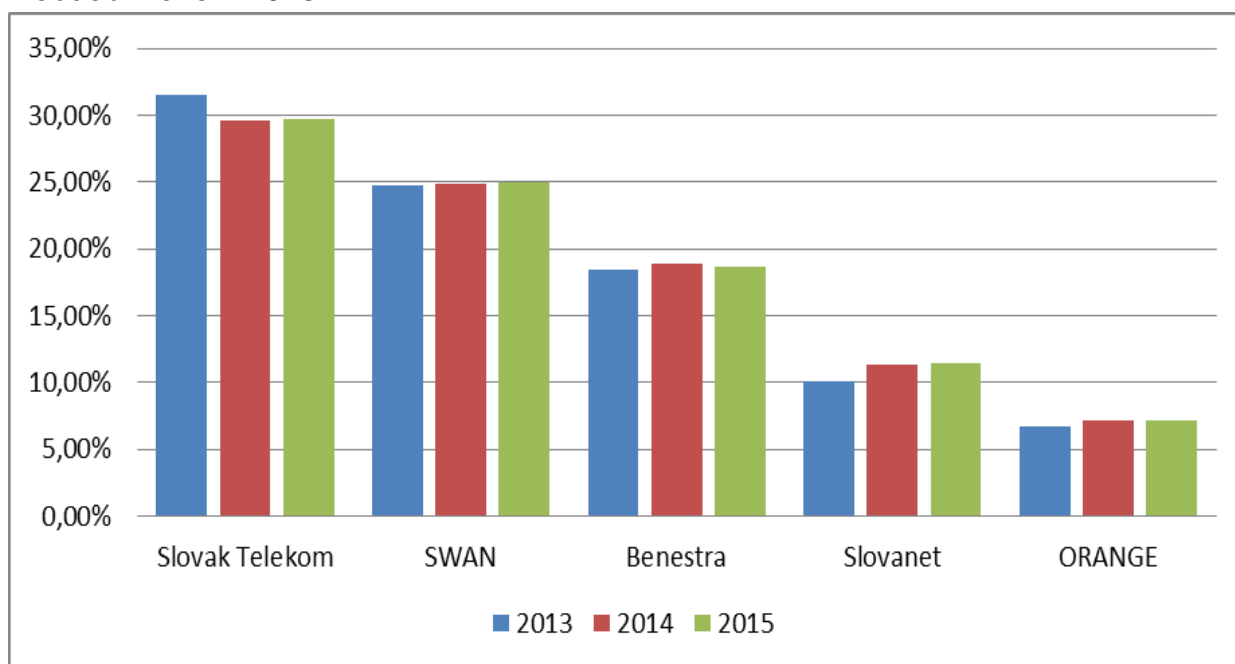
Tabuľka č. 6 – spoločnosť **Slovanet, a.s.** (obchodné tajomstvo)

Ukazovateľ	2012	2013	2014	2015
Počet fixných širokopásmových prístupov k internetu	████████	████████	████████	████████
Počet mobilných širokopásm. prístupov k internetu	████████	████████	████████	████████
Počet TV prípojok	████████	████████	████████	████████
Počet prípojok – pevná VTS	████████	████████	████████	████████
Počet SIM kariet - mobilná VTS	████████	████████	████████	████████
Tržby (milióny €)	0,33	35,25	52,52	n/a
Zisk (milióny €)	0,21	0,62	1,07	n/a

Zdroj tabuliek č. 1 - 6: Verejné dostupné údaje z verejných zdrojov (www.finstat.sk) a z EZD (predmet OT).

Pri pohľade na vývoj tržieb, zisku, počtu hlasových, televíznych či širokopásmových pripojení je možné identifikovať výrazné disproporcie medzi jednotlivými podnikmi pôsobiacimi na trhu vysokokvalitného prístupu. Tieto štatistické ukazovatele potvrdzujú predpoklady úradu, že na trhu vysokokvalitného prístupu nie je dôležitá celková veľkosť podniku, výška zisku či pokrytie sietí pre rezidenčných užívateľov.

Graf č. 1 – Vývoj maloobchodných trhových podielov vo všetkých sieťach v období 2013 – 2015

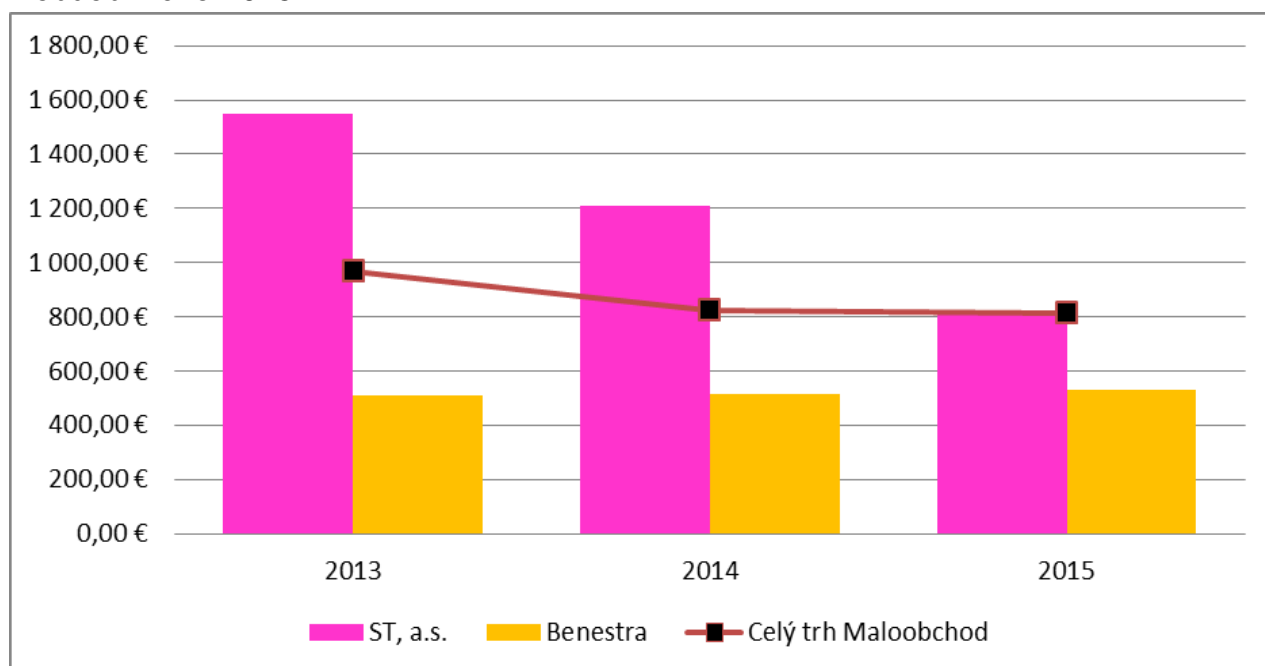

Menšie podniky, ktoré sa špecializujú na poskytovanie služieb pre firemnú klientelu, dokážu zohrávať významnú pozíciu na tomto trhu a prispievať tak k celkovému konkurenčnému prostrediu. Uvedené potvrdzuje aj vyššie uvedený graf, na ktorom je zobrazený stav trhových podielov na maloobchodnom trhu vysokokvalitného prístupu.

Trhové podiely uvedené v grafe č. 1 potvrdzujú tvrdenia úradu, že na trhu vysokokvalitného prístupu nie je rozhodujúca veľkosť podniku z pohľadu celkových telekomunikačných tržieb, zisku či počtu účastníkov. Napríklad spoločnosť Orange Slovensko, a.s. ktorá disponuje druhou najrozšírenejšou optickou prístupovou infraštruktúrou pre rezidenčných užívateľov a ktorá bola v roku 2014 najziskovejšou telekomunikačnou spoločnosťou na Slovensku, je na trhu vysokokvalitného prístupu s trhovým podielom menej ako 10 % až piatym najväčším podnikom. Lídrom na trhu síce je spoločnosť Slovak Telekom, ale jej trhový podiel v posledných rokoch výrazne

klesal a úrad predpokladá, že Slovak Telekom stratí prvú pozíciu v horizonte najbližších rokov. Ďalší traja konkurenti spoločnosti Slovak Telekom totiž získali významné postavenie na trhu vysokokvalitného prístupu, ktoré je založené primárne na vlastníctve vlastnej sieťovej infraštruktúry, ktorá je čiastočne dopĺňaná o ULL prístupy z trhu 3a. Spoločnosti Swan, a.s., Benestra, s.r.o., ale aj Slovanet, a.s. vlastní povolenia na prevádzkovanie sietí vo viacerých licencovaných pásmach, čo vo veľkom rozsahu využívajú najmä na poskytovanie vysokokvalitného prístupu. Popri tom tiež využívajú svoje znalosti lokálneho trhu a skúsenosti z pôsobenia pri poskytovaní služieb firemnej klientely. Tento faktor sa ukazuje ako veľmi podstatný pre zákazníka pri voľbe poskytovateľa služby vysokokvalitného prístupu. Ďalším nemenej podstatným faktom je kvalitný a spoľahlivý servis služby a profesionálny zákaznícky prístup, ktorý z pohľadu vývoja trhovej situácie nahráva menším podnikom, ktoré sa vyznačujú menej formalizovanými postupmi, čo môže prispievať k atraktivite ich výsledného produktu v očiach zákazníka.

Graf č. 2 – Vývoj maloobchodných cien vysokokvalitného prístupu vo všetkých sieťach v období 2013-2015

Za účelom zobrazenia doplňujúcich dôkazov potvrdzujúcich významné úrovne konkurencie na posudzovanom relevantnom trhu úrad vyhodnotil trhovú vývoj priemerných maloobchodných cien spoločnosti Slovak Telekom, ktoré porovnal s významným konkurentom a celo-trhovým priemerom ceny za obdobie posledných 3 rokov.

Graf č. 2 zobrazuje výrazný pokles priemerných cien spoločnosti Slovak Telekom, ktoré v roku 2015 dosiahli nižšiu úroveň, ako je celo-trhový priemer. V percentuálnom

vyjadrení klesli za obdobie necelých troch rokov takmer o polovicu. Výrazne sa tak priblížili cenám významného konkurenta, ktorým je spoločnosť Benestra, s.r.o. Zobrazený graf popri vývoji trhových podielov na maloobchodnom trhu potvrdzuje tvrdenia úradu o silnom konkurenčnom prostredí na trhu vysokokvalitného prístupu, ktoré znižuje trhový podiel spoločnosti Slovak Telekom súčasne s výrazným poklesom priemerných cien. V roku 2015 priemerná cena služieb vysokokvalitného prístupu spoločnosti Slovak Telekom dosiahla nižšiu úroveň, ako je celo-trhový priemer, čo potvrdzuje vysoký stupeň súťaže na tomto trhu.

Kritérium veľkosť podniku nesvedčí o existencii podniku s významným vplyvom.

Duplikovateľnosť infraštruktúry

Spoločnosť Slovak Telekom vlastní rozhodujúcu časť xDSL infraštruktúry (účastnícke metalické vedenia sú dostupné pre približne ■ % **(predmet OT)** všetkých domácností a optickú infraštruktúru dostupnú vo väčších mestách už pre takmer ■ % **(predmet OT)** slovenských domácností). Z toho dôvodu je pochopiteľné, že úrad vychádzal v prvom rade z tejto infraštruktúry, pri ktorej je potrebné posúdiť jej duplikovateľnosť.

Už v časti veľkosti podniku úrad podotkol, že vybudovanie paralelnej infraštruktúry pevných sietí pokrývajúcej rezidenčné domácnosti celoplošne na území Slovenska nie je ekonomicky možné, a preto z pohľadu pokrytia širokopásmovým prístupom k internetu je táto infraštruktúra neduplikovateľná. Tieto skutočnosti boli prezentované v rámci analýz trhov 3a a 3b.

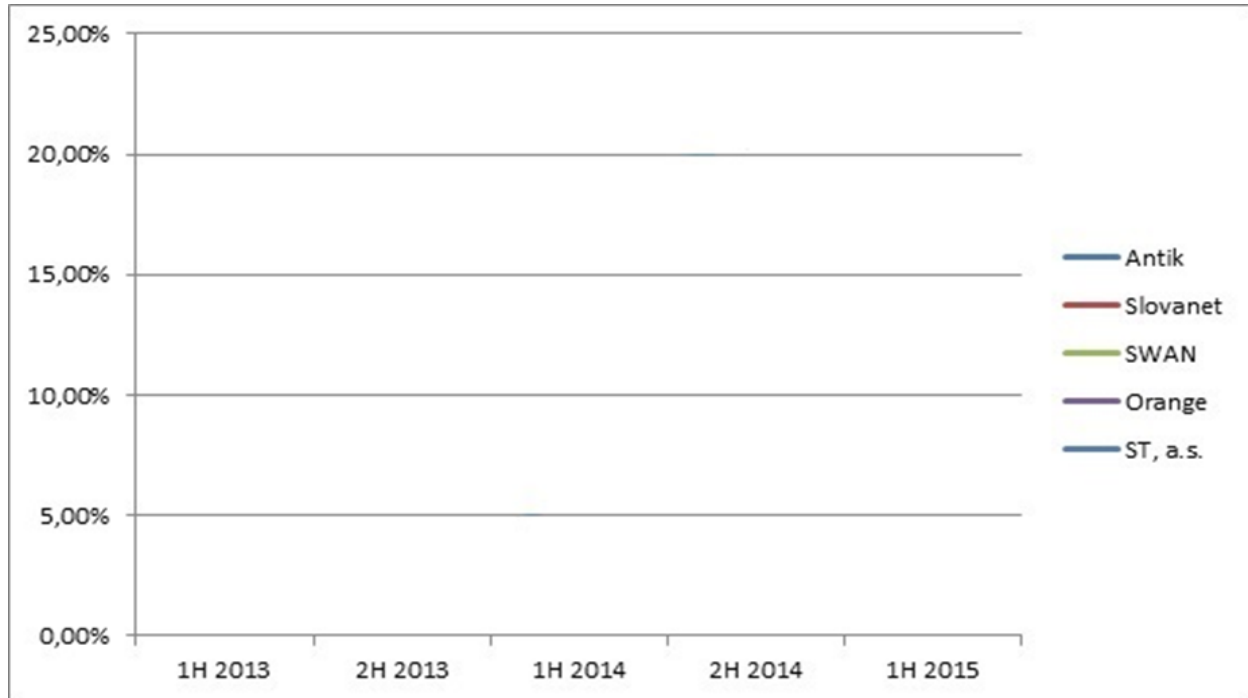
Spoločnosť Slovak Telekom ako inkumbent dosahuje stále najvyšší trhový podiel na trhu vysokokvalitného prístupu najmä vďaka vlastníctvu najrozsiahlnejšej infraštruktúry, čím bola historicky vo výhode, ktorú si čiastočne udržiava až dodnes. Veľkú časť z jej portfólia tvoria analógové okruhy, ktorých počet neustále klesá na význame a ich cena je len zlomkom priemernej ceny vysokokvalitného prístupu predávaného v súčasnosti.

Pokrytie alternatívnych sietí je možné zobrazit' najmä pri optickom prenosovom médiu, avšak len z pohľadu pokrytia domácností, nakoľko úrad nemá k dispozícii údaje o pokrytí ani o územnej dostupnosti lokalít s výskytom firemnej klientely.

Z grafu č. 3 je viditeľné, že najrozsiahljšími optickými sieťami disponujú podniky Slovak Telekom a Orange Slovensko, a.s. nasledované ďalšími významnými hráčmi na trhu vysokokvalitného prístupu, spoločnosťami Slovanet, a.s. a Swan, a.s. Tretí najväčší podnik na trhu vysokokvalitného prístupu Benestra, s.r.o. nie je v tomto porovnaní zobrazený, nakoľko sa orientuje primárne na firemnú klientelu. Tým potvrdzuje predošlé

závery, že veľkosť podniku, s ktorou samozrejme súvisí aj vlastníctvo rozsiahlej infraštruktúry, sama o sebe nezaručuje, že podnik bude disponovať silným vplyvom na trhu vysokokvalitného prístupu.

Graf č. 3 – Vývoj pokrytia optickou infraštruktúrou najväčších operátorov. **(Predmet OT).**

Alternatívni poskytovatelia disponujú povoleniami na prevádzkovanie frekvencií vo viacerých licencovaných pásmach, ktoré vo veľkej miere využívajú na poskytovanie služieb vysokokvalitného prístupu. Spoločnosti Swan, a.s., spoločnosť O2 Slovakia, s.r.o. a Slovanet, a.s. budujú siete vo frekvenčnom pásme 3,5 GHz. V pásme 3,7 GHz je to najmä spoločnosť Benestra, s.r.o., spoločnosť O2 Slovakia, s.r.o. a spoločnosť Swan, a.s. Spoločnosť Slovanet, a.s. vlastní práva vo frekvenčnom pásme 10 GHz pre takmer celé Slovensko. V pásme 26 GHz je to spoločnosť Swan, a.s. a spoločnosť Benestra, s.r.o. s pokrytím veľkého množstva lokalít. Podľa vyjadrení vlastníkov týchto sietí je možné pripojenie zákazníka takmer v akejkoľvek lokalite, v podstate je to len otázka konečnej ceny vybraného typu riešenia prístupu. Odľahlejšie lokality však vo väčšine prípadov majú problém s dostupnosťou fixnej infraštruktúry vo forme metallickej, alebo optickej siete. V týchto prípadoch je podstatne lacnejšie zriadenie prístupu prostredníctvom bezdrôtových spojov, čím sú vo výhode vlastníci týchto sietí. Vlastníctvo týchto sietí umožnilo alternatívnym poskytovateľom vytvoriť silné konkurenčné prostredie na maloobchodnom trhu vysokokvalitného prístupu. Odlišné posudzovanie vlastníctva infraštruktúry v porovnaní s trhom širokopásmového prístupu je však potrebné preukázať na dodatočných faktoch, ktoré zvýraznia odlišnosti medzi týmito vzájomne čiastočne súvisiacimi trhmi.

Vo svete bolo v poslednom období realizovaných mnoho štúdií, ktoré vyčíslovali náklady na budovanie NGA sietí v závislosti od hustoty zaľudnenia. Najlacnejšou možnosťou budovania NGA siete je nahradenie existujúcej siete metalických vedení na trase medzi hlavným rozvádzačom a pouličným rozvádzačom s využitím FTTC technológie. Týmto spôsobom je možné na existujúcich metalických vedeniach dosiahnuť v súčasnosti rýchlosti aj nad 100 Mbit/s v závislosti od vzdialenosti koncového bodu od pouličného kabinetu. Hustota zaľudnenia, kvalita existujúcej siete, ako aj rozsah a stav káblovodov samozrejme vplyva na celkové náklady podobnej investície. Napríklad na základe vládnej štúdie Veľkej Británie by mohlo byť až 70 % domácností pokrytých za jednotkové náklady približne 400 GBP. Pre zvyšných 30 % populácie by sa cena kalkulovaná na jednu domácnosť vyšplhala až k 1700 GBP. Uvedené znamená, že celková výška investície na pokrytie 30 % populácie by výrazne prevýšila investíciu potrebnú na pokrytie prvých 70 % populácie. Ďalšia štúdia² porovnávala investíciu do FTTC + g.fast (resp. optika do pouličného rozvádzača s využitím metalických vedení smerom k užívateľovi s aplikáciou najmodernejšej g.fast technológie) a FTTH so záverom, že na pokrytie 93 % domácností technológiou FTTH by priemerné náklady na vybudovanie posledných 200 metrov prístupovej siete boli približne 5-násobne vyššie, ako pri využití pôvodných metalických vedení s najmodernejšou technológiou g.fast umožňujúcou prenosové rýchlosti vyše 100 Mbit/s. Investícia do vybudovania optickej siete až do domácnosti je finančne podstatne náročnejšia. Podľa štúdie³ uskutočnenej v USA náklady na pokrytie vidieckych oblastí (v prepočte na jednu pokrytú lokalitu) dosahujú od približne 5 000 USD až po sumu vyše 10 000 USD pre najodľahlejšie lokality. Investícia do vybudovania FTTH siete je teda podstatne finančne náročnejšia v porovnaní s vylepšením existujúcej metalickej siete s xDSL technológiou. Zvyšujúce sa investičné náklady v prepočte na lokalitu prezentovala aj štúdia⁴ zaoberajúca sa budovaním NGN sietí v Austrálii. Austrália je známa veľmi nízkou hustotou zaľudnenia, je však pozoruhodné, že na pokrytie priemernej lokality v 90. percentile celkovej populácie je potrebné vynaložiť o 90 % vyššiu investíciu v porovnaní s tzv. mediánovou lokalitou nachádzajúcou sa v 50. percentile celkovej populácie Austrálie. Náklady na pokrytie lokality v 95. percentile sú takmer 5-násobne vyššie ako pre mediánovú lokalitu.

Uvedené príklady poukazujú na fakt, že budovanie FTTH prístupovej siete pre rezidenčných užívateľov má ekonomický zmysel len v určitej časti územia jednotlivých krajín, ktorej rozsah jednoznačne súvisí s hustotou zaľudnenia oblastí a samozrejme s predpokladaným priemerným príjmom na jedného aktívneho účastníka.

² <http://telsoc.org/ajtde/2014-03-v2-n1/a26>

³ http://bbpmag.com/2011mags/marchapril11/BBP_MarApr_CostOfFiber.pdf

⁴ <http://www.abc.net.au/technology/articles/2013/01/31/3680486.htm>

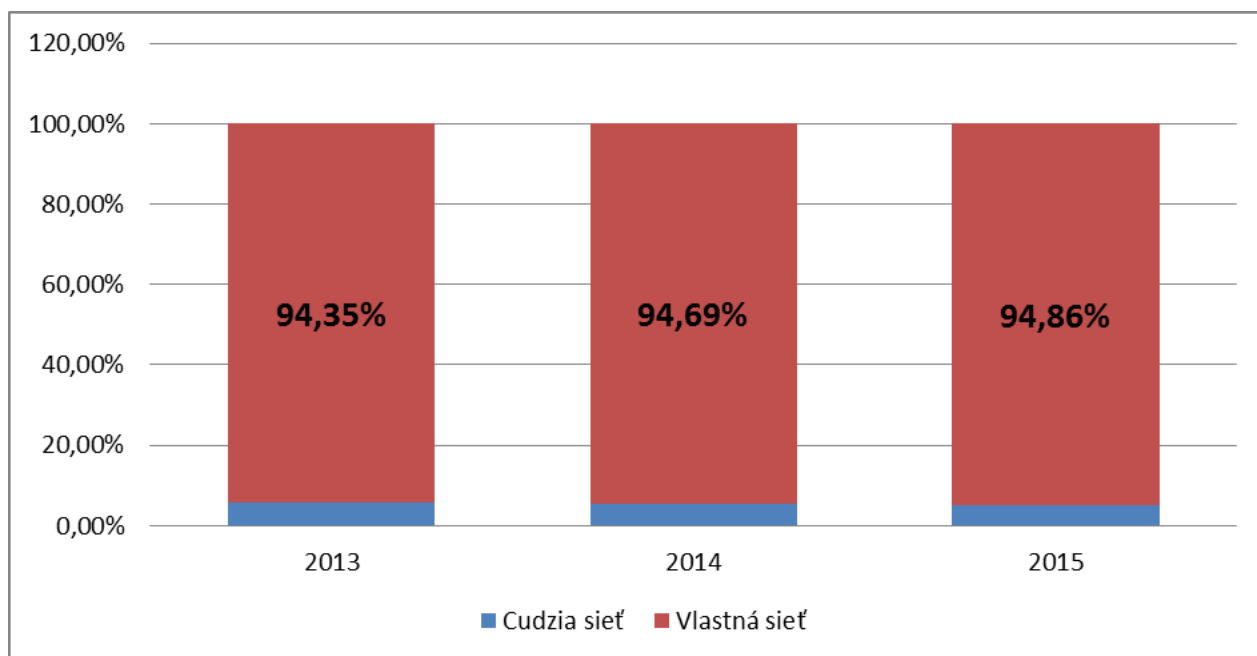
Štatistiky dostupnosti FTTx technológie v jednotlivých oblastiach prezentované v rámci časti územného vymedzenia potvrdzujú, že na Slovensku nebol žiadny podnik schopný pokryť ani všetky mestské oblasti, hoci investície do optických sietí začali pred približne desiatimi rokmi. Stále aj v rámci miest existujú rozsiahle oblasti, ktoré sú naďalej výhradne v pokrytí xDSL technológie, prípadne nezastupiteľných technológií. Rast pokrytia FTTx technológie sa v posledných rokoch výrazne spomalil a nie je možné očakávať jeho výraznejší rast, pretože ďalšie budovanie naráža na ekonomickú návratnosť už realizovaných, ako aj plánovaných investícií.

Vyššie uvedené prepočty z trhu pre rezidenčných užívateľov je možné použiť aj pre trh vysokokvalitného prístupu. Budovanie prístupovej siete môže byť porovnateľne nákladovo náročné, odlišný je však očakávaný výnos, a tým pádom aj predpokladaná návratnosť tejto investície. Vysokokvalitný prístup sa podnikom hypoteticky oplatí budovať aj v prípade, že o zriadenie má záujem len jediný zákazník. Táto situácia je neuskutočniteľná v prípade budovania siete na poskytovanie širokopásmového prístupu k internetu pre rezidenčný trh. V tom spočívajú výrazné odlišnosti, ktoré poukazujú na nesprávne posudzovanie významnosti jednotlivých infraštruktúr na trhu vysokokvalitného prístupu, ak sa prihliada na pokrytie domácností. Vlastníctvo siete predstavuje určitú výhodu umožňujúcu realizovať úspory z rozsahu, uchádzač o službu však napriek tomu oslovuje viacerých potenciálnych poskytovateľov služby vysokokvalitného prístupu bez ohľadu na ich prítomnosť v danej oblasti. Podnik, ktorý ešte nevybudoval prístupovú sieť v danej lokalite, môže napriek tomu ponúknuť nižšiu cenu služby ako podnik, ktorý už v danej lokalite pôsobí a poskytuje tu služby. Priemerný ročný výnos na pripojený koncový bod ľubovoľného typu riešenia totiž dosahuje 5 000 až 10 000 eur bez DPH, čo je dostatočným argumentom na dobudovanie chýbajúcej infraštruktúry v prípade technickej realizovateľnosti. Vývoj trhových podielov na maloobchodnom trhu preukázal, že na predmetnom trhu nie je rozhodujúca veľkosť podniku, a tým pádom ani vlastníctvo rozsiahlej infraštruktúry. Vysokokvalitný prístup totiž vyžaduje individuálny prístup, garancie kvality a spoľahlivosti poskytovanej služby, flexibilitu v možnostiach tvorby riešenia a mnoho ďalších parametrov, ktoré sú dôležitejšie ako je veľkosť podniku alebo vlastníctvo celonárodnej siete pokrývajúcej domácnosti. Prax na trhu vysokokvalitného prístupu preukázala, že podniky sa nespoliehajú na poskytovanie služieb prostredníctvom cudzích prístupových sietí, ale výhradne sa zameriavajú na budovanie vlastných sietí, ktoré im v konečnom dôsledku umožňujú dosahovať vyššiu efektívnosť poskytovania služby.

Takmer 95 % vysokokvalitných prístupov na maloobchodnom trhu je poskytovaných prostredníctvom vlastnej siete a tento podiel sa v čase mierne zvyšuje. Podiel vlastníctva siete je veľmi dôležitým faktorom pre dlhodobú úspešnosť podniku na tomto trhu, čo si uvedomujú všetky najväčšie podniky poskytujúce vysokokvalitné služby. Pokiaľ by bola infraštruktúra významného podniku neduplikovateľná, trhový

podiel spoločnosti Slovak Telekom by sa nachádzal na výrazne vyššej úrovni. Alternatívni poskytovatelia dlhodobo nevyužívali veľkoobchodný prístup poskytovaný spoločnosťou Slovak Telekom, budovali vlastné prístupové siete a vytvorili tak výrazne konkurenčný trh vysokokvalitného prístupu, ktorý je nezávislý od vlastníctva najrozsiahlejšej siete spoločnosťou Slovak Telekom.

Graf č. 4 – Maloobchodný trh vysokokvalitného prístupu – podiel vlastnej siete v období 2013 - 2015

Žiaden podnik nie je vlastníkom a prevádzkovateľom ťažko duplikovateľnej infraštruktúry pre poskytovanie služieb na trhu č. 4.

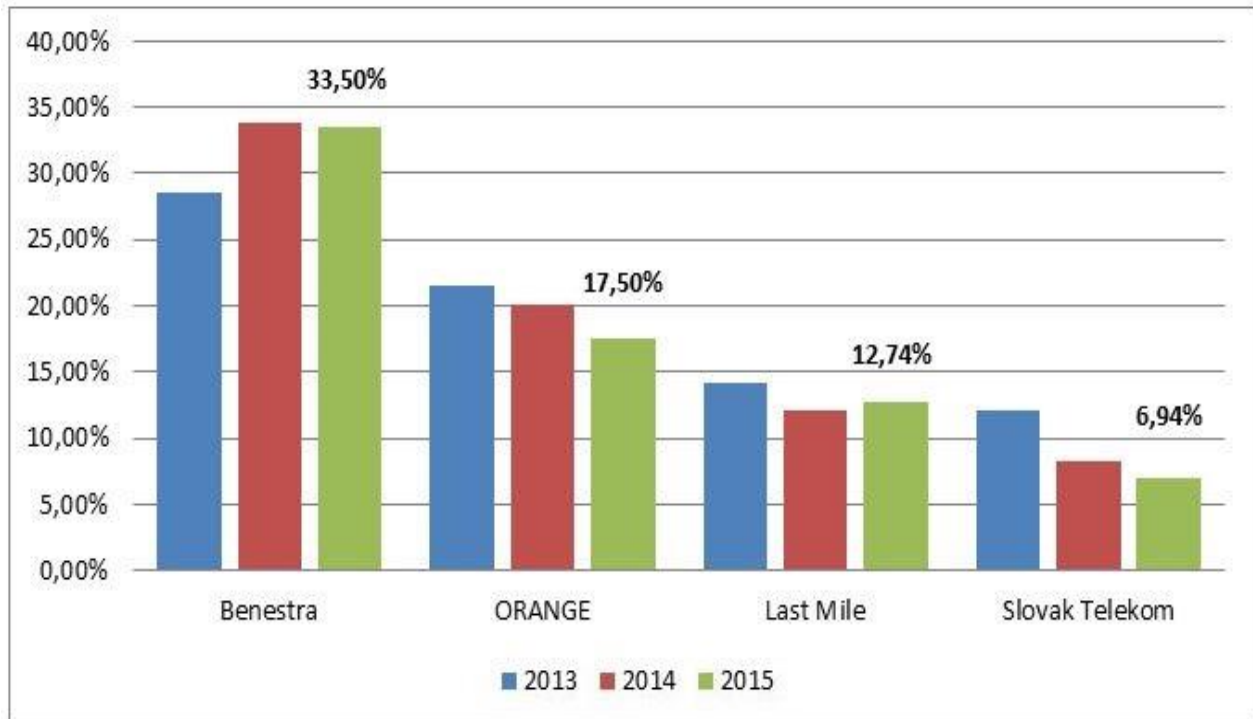
Súčasný stav súťaže

Úrad posudzoval stav súťaže nielen z pohľadu veľkoobchodného trhu, ale zohľadnil tiež tzv. modifikovaný „greenfield approach“, čo znamená, že nebral do úvahy existujúce regulačné povinnosti a posudzoval jednotlivé infraštruktúry s ohľadom na ich vlastníka. To znamená, že z posudzovania boli vylúčené také služby, ktoré boli poskytované v cudzej sieti. Úrad tak berie do úvahy primárne tých konkurentov, ktorí vyvíjajú tlak na SMP podnik prostredníctvom vlastnej infraštruktúry.

Úrad zároveň v maximálnej možnej miere zohľadnil nepriamy tlak podnikov z maloobchodného trhu, ktorí poskytujú vysokokvalitný prístup. Slovak Telekom ako aj ostatné podniky pri tvorbe veľkoobchodnej ponuky musia zohľadňovať ich prítomnosť na maloobchodnom trhu, nakoľko vyššia cena veľkoobchodného prístupu by sa mohla premietnuť do ceny prístupu pre koncových užívateľov, čím by užívatelia mohli

uprednostniť ponuku konkurenčných poskytovateľov pred ponukou od spoločnosti Slovak Telekom.

Graf č. 5 – Vývoj veľkoobchodných trhových podielov – vlastná sieť 2013-2015

V grafe č. 5 najprv úrad zobrazil vývoj veľkoobchodných trhových podielov poskytovaných výlučne vo vlastnej sieti.

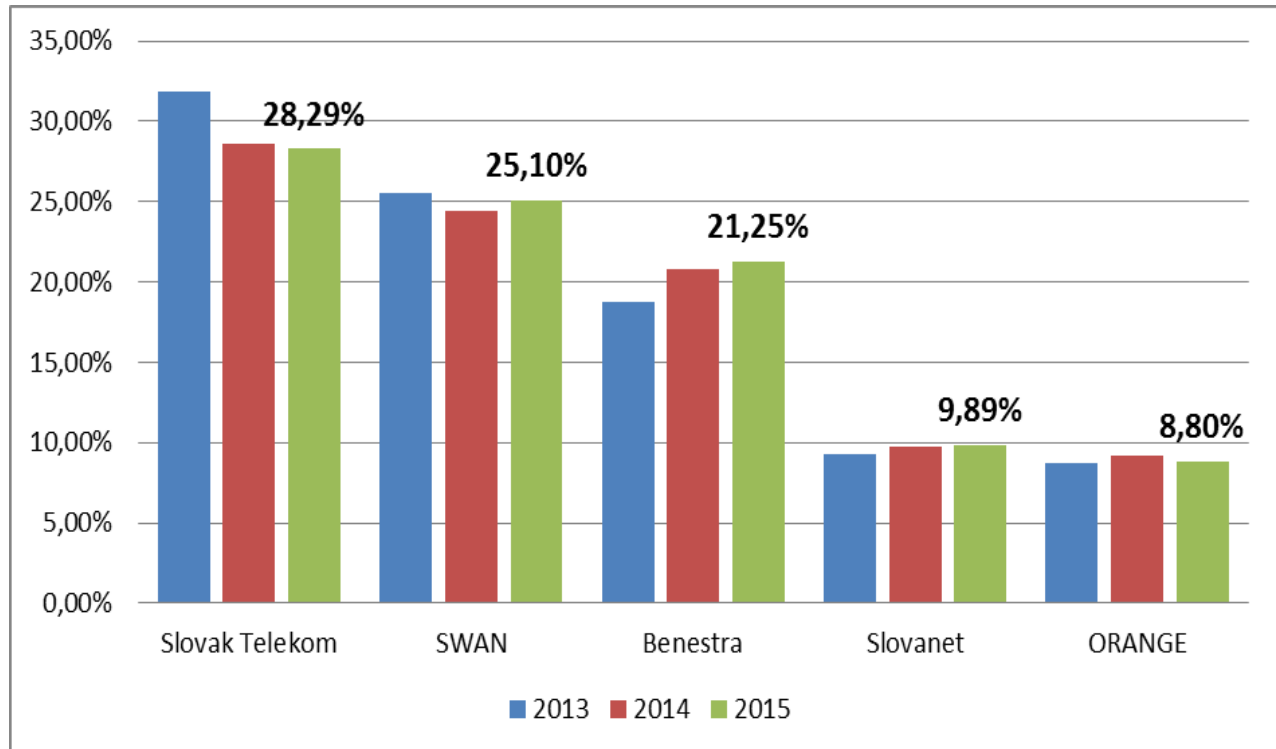
Na trhu síce disponuje najvyšším podielom spoločnosť Benestra, s.r.o., ďalší traja konkurenti však v súčte svojich podielov dosahujú vyše 37 %, čo naznačuje, že aj na veľkoobchodnom trhu je výrazná konkurencia vo forme vlastných sietí.

Významný podnik disponuje na trhu len necelými 7 % a jeho podiel neustále klesá. Úrad však považuje za potrebné zobrať do úvahy aj self-supply vlastných veľkoobchodných dodávok, ktoré slúžia na poskytovanie maloobchodných vysokokvalitných služieb. Posudzovanie stavu súťaže výlučne na základe veľkoobchodných podielov by mohlo viesť k nesprávnym záverom o skutočnej sile jednotlivých podnikov. Významný podnik napríklad nemusí vyvíjať snahu o poskytovanie služieb na veľkoobchodnom trhu, môže sa primárne zameriavať na poskytovanie maloobchodných služieb.

Porovnanie grafov č. 5 a 6 potvrdzuje opodstatnenosť obáv úradu o možné podhodnotenie skutočnej sily významného podniku na veľkoobchodnom trhu. Po započítaní vlastných veľkoobchodných dodávok sa síce nemení názor úradu na stav

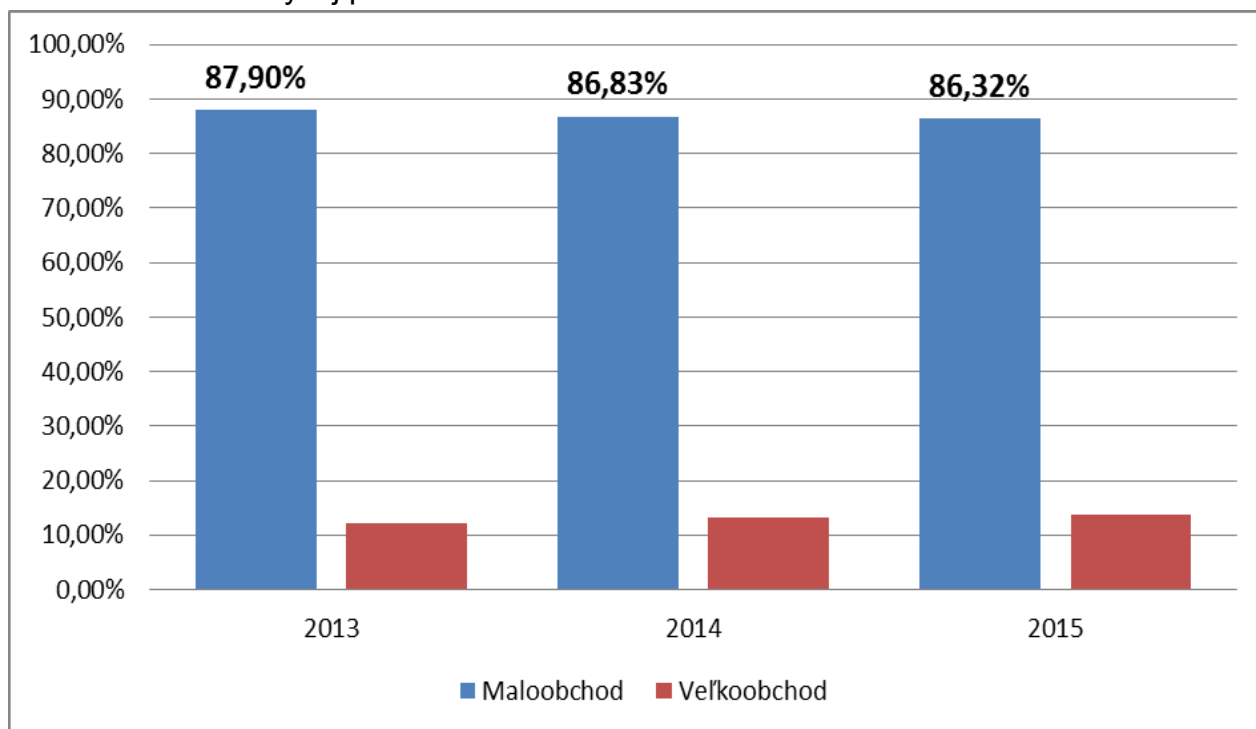
súťaže na predmetnom trhu, rozloženie trhových podielov sa však výrazne zmenilo. Najväčším trhovým podielom disponuje spoločnosť Slovak Telekom, ktorý sa však kontinuálne znižuje. Naproti tomu trhové podiely najväčších konkurentov nepretržite rastú. V súčte dosahovali podniky Swan, a.s. a Benestra, s.r.o. trhovú podiel vyše 46 %, čo potvrdzuje existenciu silne konkurenčného prostredia na trhu vysokokvalitného prístupu.

Graf č. 6 – Vývoj veľkoobchodných trhových podielov, vrátane self-supply v období 2013-2015

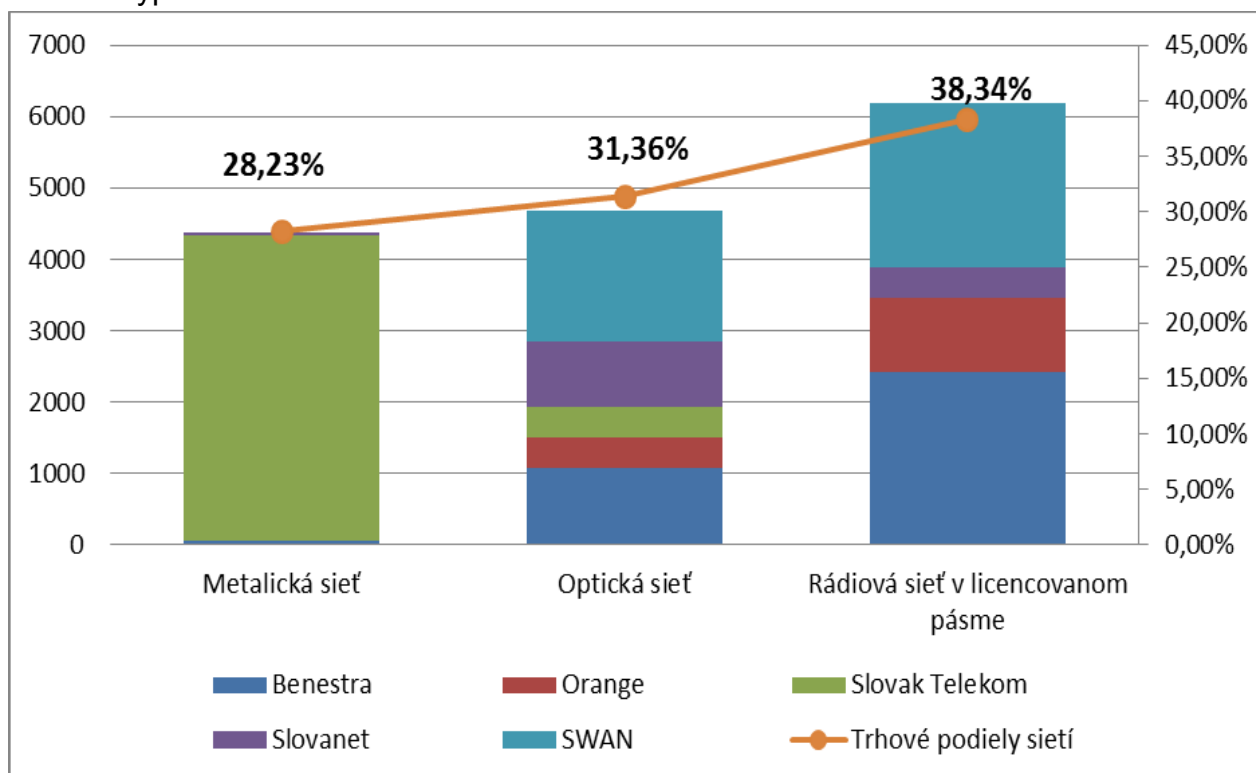

Nižšie uvedený graf dokazuje, že trh vysokokvalitného prístupu je charakteristický tým, že väčšina podnikov sa orientuje na poskytovanie služieb priamo pre koncových užívateľov, pričom využívajú v približne 95 % vlastnú sieť, čo úrad preukázal už v predchádzajúcich častiach analýzy. Z grafu je viditeľné, že podiel vlastných veľkoobchodných dodávok dosahuje podiel viac ako 86 % z celkového trhu vysokokvalitného prístupu. Posudzovanie stavu súťaže len na základe veľkoobchodných podielov by s najväčšou pravdepodobnosťou viedlo k výrazne nesprávnym záverom o stave súťaže na predmetnom trhu. Maloobchodný trh, resp. vlastné veľkoobchodné dodávky vertikálne integrovaných podnikov tvoria rozhodujúcu časť trhu vysokokvalitného prístupu. Úrad však zahrnutím samozásobovania neprišiel k odlišným záverom ako len zobrazením veľkoobchodného trhu, kde ide o externý predaj veľkoobchodných vstupov. Trh je charakteristický vysokým stupňom súťaže prostredníctvom vlastných infraštruktúr, ktoré sú zastúpené v približne rovnomernom rozsahu, čo zobrazuje aj nasledujúce grafické porovnanie.

Graf č. 7 – Vývoj podielu samozásobovania na veľkoobchodnom trhu 2013-2015

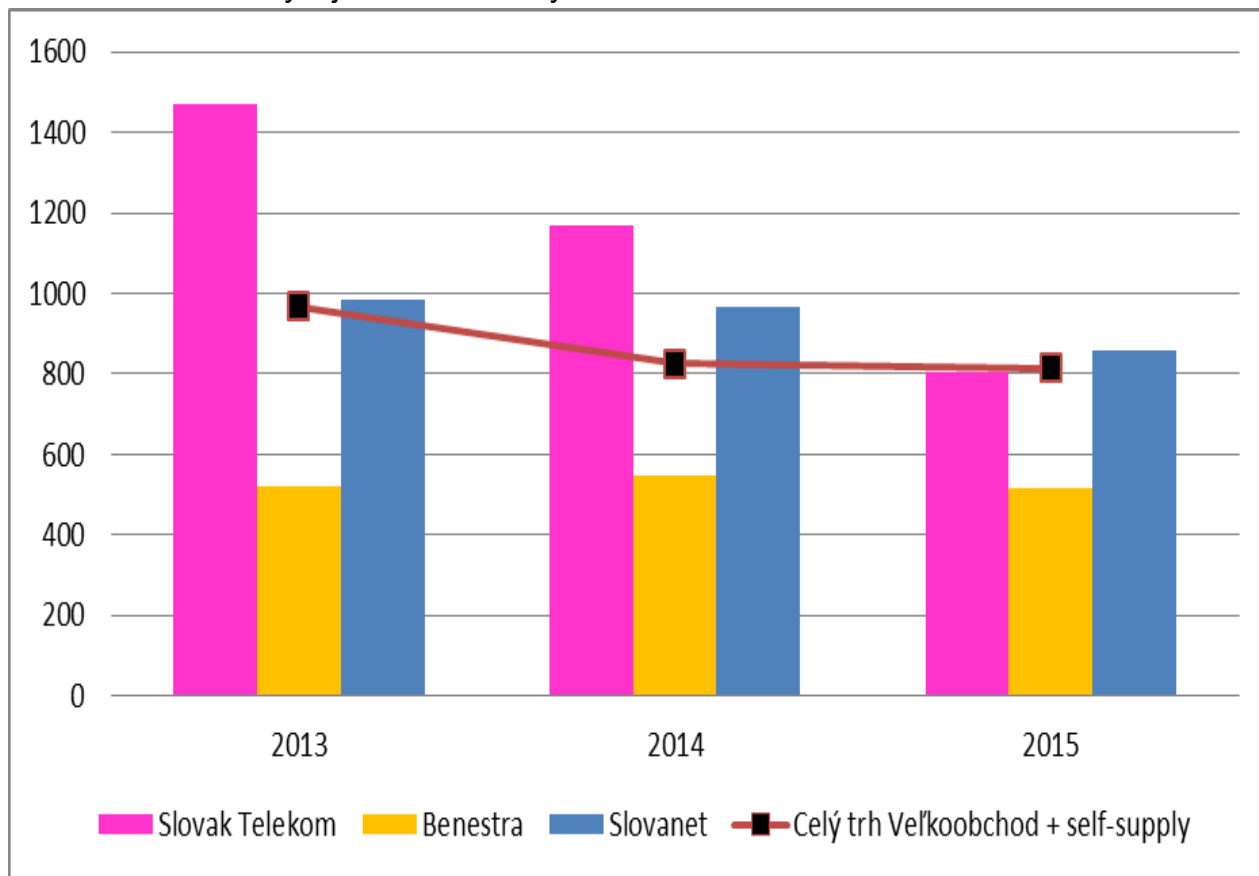
Graf č. 8 – Stav súťaže na veľkoobchodnom trhu vysokokvalitného prístupu na základe typu siete v 2015

Stav súťaže medzi jednotlivými sieťovými infraštruktúrami potvrdzuje rovnomerné rozdelenie medzi jednotlivými typmi prenosových médií. Metalická sieť nedosahuje ani tretinový podiel na celkovom trhu vysokokvalitného prístupu. To je ďalší argument vyvracajúci významnosť posudzovania vlastníctva celoplošnej siete metalických vedení pre rezidenčných užívateľov na trhu vysokokvalitného prístupu. Slovak Telekom napriek vlastníctvu najrozsiahlejšej optickej siete pokrývajúcej veľkú časť domácností na Slovensku nedokázala získať významnejší podiel v rámci tohto trhového segmentu. Alternatívni poskytovatelia vlastníaci optické a rádiové siete dokázali vytvoriť konkurenčné trhové prostredie, ktoré je charakteristické vyváženými trhovými podielmi najväčších poskytovateľov, klesajúcimi cenami služieb či prítomnosťou viacerých nezávislých sieťových infraštruktúr, ktoré si vzájomne silne konkurujú.

Vývoj cien na trhu vysokokvalitného prístupu len potvrdzuje tvrdenia úradu o kontinuálnom poklese priemerných cien. Spoločnosť Slovak Telekom bola nútená v čase výrazne znižovať priemerné ceny svojich služieb, ktoré sa v roku 2015 dostali pod úroveň celo-trhového priemeru. Spoločnosť Slovak Telekom napriek tomu stráca svoj trhovú podiel na trhu a je vysoko pravdepodobné, že v horizonte niekoľkých rokov už nebude v pozícii trhového lídra.

Graf č. 9 – Vývoj veľkoobchodných cien vrátane samozásobovania 2013-2015

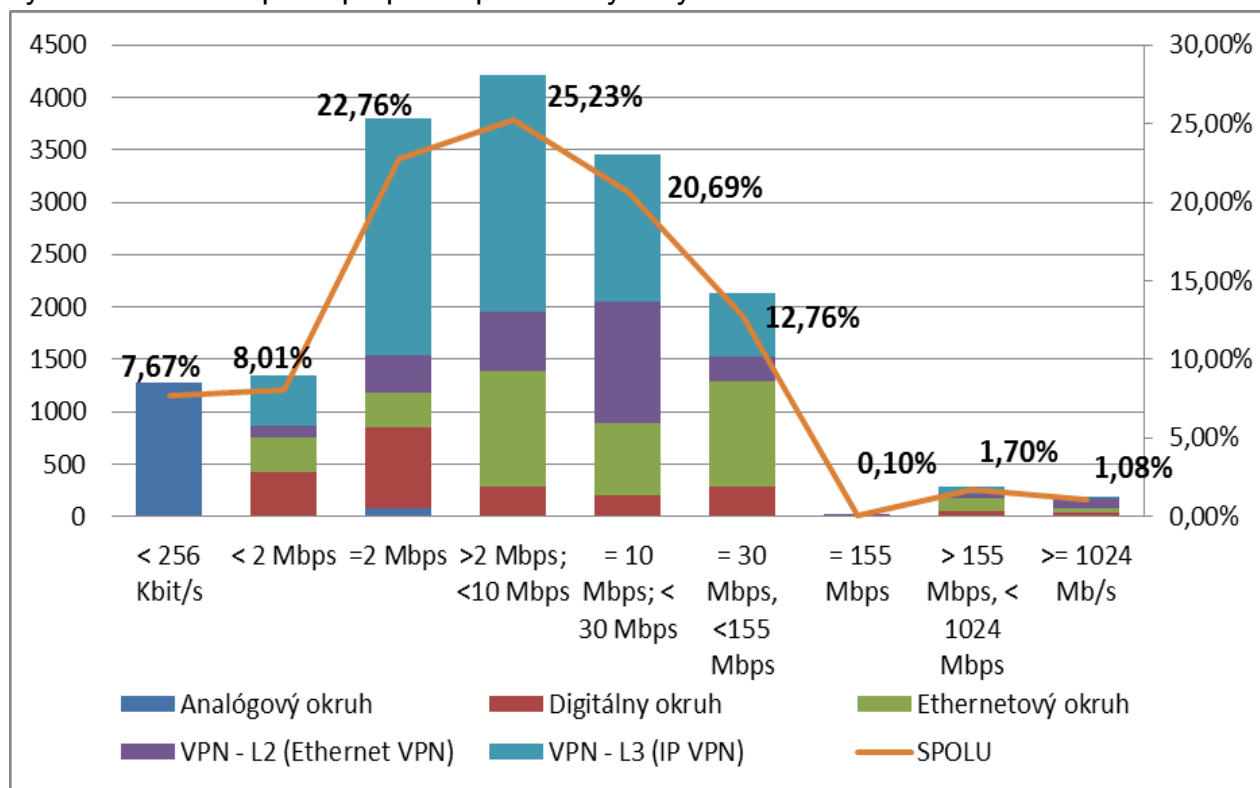

Posúdenie stavu súťaže v rámci jednotlivých segmentov

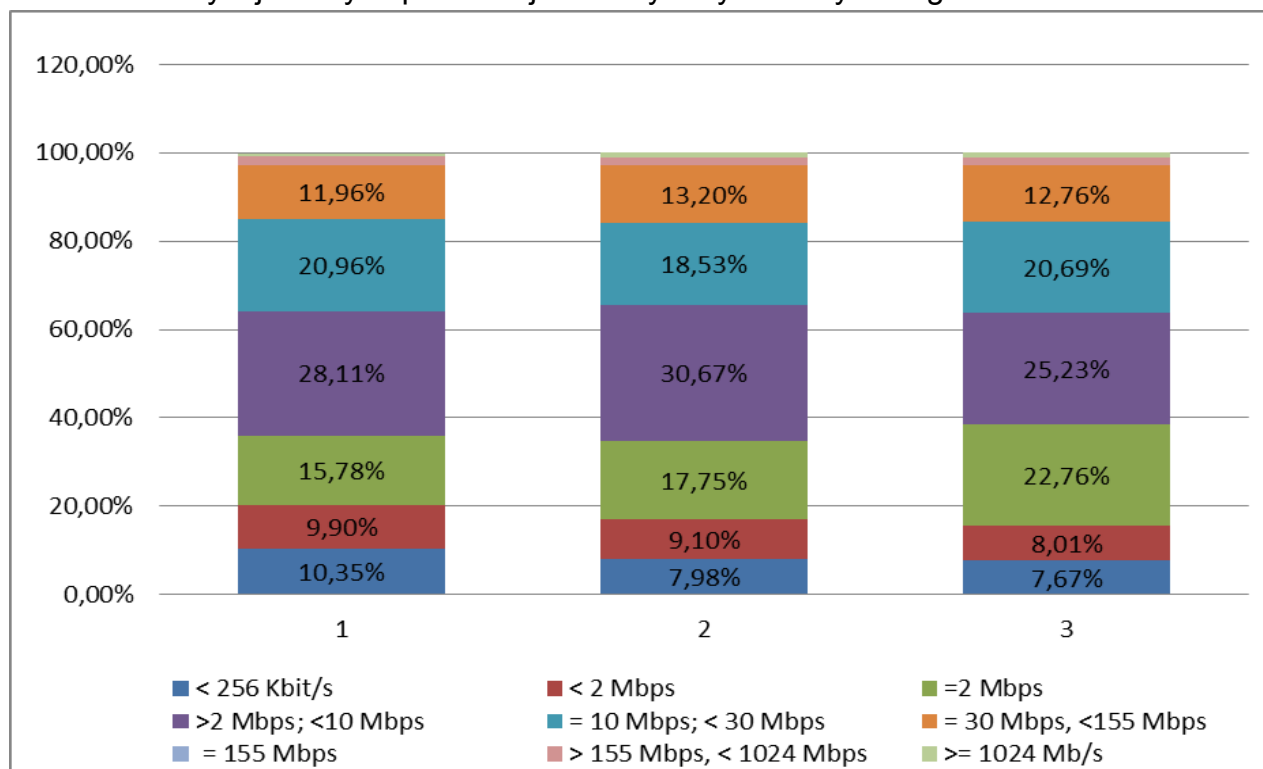
Úrad v grafe č. 10 zobrazil rozdelenie dátových služieb podľa prenosových rýchlostí na trhu vysokokvalitného prístupu. Prvotným krokom na posúdenie možných odlišností medzi stavom súťaže v rôznych segmentoch trhu je identifikácia významnosti jednotlivých segmentov na veľkoobchodnej úrovni. Úrad pritom zohľadňuje aj vplyv maloobchodného trhu, ktorý tvorí vyše 86 % celkového trhu vysokokvalitného prístupu.

Pri pohľade na významnosť jednotlivých rýchlostných segmentov je viditeľné, že najväčší podiel vysokokvalitných prístupov sa nachádza v rýchlostnej kategórii od 2 do 10 Mbit/s, druhou najpočetnejšou skupinou je kategória 2 Mbit/s a treťou kategória od 10 do 30 Mbit/s. V súčte tieto 3 kategórie tvoria takmer 69 % trhu. Všetky 3 kategórie majú pomerne vysoký význam, nakoľko celý zvyšok trhu zaberá len zostávajúcich 31 %. Pôvodné vymedzenie bývalého relevantného trhu č. 6 by zo súčasného pohľadu tvorilo spolu 38,44 %. Z grafu je viditeľné, že pôvodné vymedzenie už v súčasnosti neodzrkadľuje potreby užívateľov vysokokvalitného prístupu, nakoľko drvivá väčšina služieb je poskytovaných v rýchlostiach od 2 do 30 Mbit/s. Pomerne významná je ešte kategória od 30 do 155 Mbit/s s 12,76 % podielom, ktorej pripočítaním by sme dosiahli sumárny podiel 81,44 % ohraničujúci vysokokvalitné služby poskytované v rýchlostiach od 2 Mbit/s vrátane až do 155 Mbit/s.

Graf č. 10 – Rozdelenie (dátových služieb) veľkoobchodného trhu vysokokvalitného prístupu podľa prenosových rýchlostí v roku 2015

Graf č. 11 – Vývoj trhových podielov jednotlivých rýchlostných segmentov 2013-2015

Pri pohľade na vývoj jednotlivých rýchlostných segmentov nie je možné identifikovať významné tendencie smerom k vyšším rýchlostiam, jedinou kategóriou s výrazným rastom trhového podielu je kategória 2 Mbit/s, ostatné kategórie si udržiavajú pomerne stabilný podiel. Pokles je evidentný v kategóriách menej ako 2 Mbit/s, ako aj menej ako 256 kbit/s, kde sa nachádzajú najmä analógové okruhy. Tieto dve kategórie s najväčšou pravdepodobnosťou poklesli na úkor rastu kategórie 2 Mbit/s, kde bola zrejme migrovaná väčšina nízko-rýchlostných prístupov. Posledné dva grafické prehľady však poskytujú len základný prehľad o významnosti jednotlivých segmentov, ktoré úradu poskytujú cenné informácie pri posudzovaní týchto segmentov na základe stavu súťaže.

Úrad sa rozhodol analyzovať jednotlivé segmenty trhu v takom členení, aby veľkosť každého segmentu dosahovala minimálne 25 % podiel na celkovom trhu vysokokvalitného prístupu. Zdôvodnením takéhoto postupu je snaha o dosiahnutie dostatočne veľkých segmentov, aby analýza úradu nebola neprimerane detailná, čo by mohlo v konečnom dôsledku spôsobiť nesprávne závery o stave súťaže v jednotlivých segmentoch.

Úrad sa zároveň zameril na rôznu úroveň vzájomne sa prekrývajúcich segmentov, aby tak čo najpresnejšie zachytil vzťahy medzi navzájom susediacimi rýchlostnými segmentmi trhu.

Úrad z toho dôvodu primárne posudzoval nasledovné segmenty:

1. Segment bývalého trhu č. 6 s agregovaným podielom 38,44 %,
2. Segment v rýchlostnej kategórii > 2 až 10 Mbit/s s podielom 25,23 %,
3. Segment v rýchlostnej kategórii > 2 až 30 Mbit/s s podielom 45,92 %,
4. Segment v rýchlostnej kategórii > 2 až 155 Mbit/s s podielom 58,68 %,
5. Segment v rýchlostnej kategórii = 2 až 10 Mbit/s s podielom 47,99 %,
6. Segment v rýchlostnej kategórii = 2 až 30 Mbit/s s podielom 68,68 %,
7. Segment v rýchlostnej kategórii = 2 až 155 Mbit/s s podielom 81,44 %,
8. Segment v rýchlostnej kategórii > 10 až 155 Mbit/s s podielom 33,45 %,
9. Segment v rýchlostných kategóriách nad 10 Mbit/s s podielom 36,33 %.

Cieľom úradu bolo čo najpresnejšie analyzovať stav súťaže v rámci jednotlivých rýchlostných segmentov. Vzniklo tak 9 samostatne posudzovaných segmentov, ktoré sa vzájomne čiastočne prekrývajú, čo je podľa názoru správna cesta, ako sa dajú posúdiť súvzťažnosti medzi navzájom susediacimi segmentmi.

Segment č. 1 - 38,44 %

Zobrazuje bývalé vymedzenie už neexistujúceho trhu č. 6. Vývoj stavu súťaže v tomto segmente ukazuje pokles trhového podielu spoločnosti Slovak Telekom na úkor segmentu č. 2, v ktorom je vidieť opačnú tendenciu. To je jasným znakom migrácie prístupov z nižších rýchlostí na rýchlosti nad 2 Mbit/s. Spoločnosť Slovak Telekom síce dosahuje najvyšší podiel v tomto segmente, jeho vývoj je však negatívny. Tento segment už nie je predmetom veľkého záujmu, z toho dôvodu tu pôsobí stále menší počet podnikov. Úrad tento segment považuje za konkurenčný.

Segment č. 2 – 25,23 %

Tento segment je jediný segment trhu, ktorý je v rámci tejto analýzy posudzovaný samostatne, nakoľko ide o najväčšiu rýchlostnú kategóriu spomedzi všetkých posudzovaných kategórií. Na tomto trhu disponuje najväčším trhovým podielom opäť spoločnosť Slovak Telekom, ktorý sa v čase výrazne zvýšil. To však nie je spôsobené zmenou stavu súťaže, ale migráciou časti prístupov s nižšími rýchlosťami zo segmentu č. 1. Na trhu disponujú významnými podielmi aj ďalší traja poskytovatelia, ktorí disponujú sumárne podielom takmer 50%. Úrad z toho dôvodu považuje tento segment za konkurenčný.

Segment č. 3 – 45,92 %

Na tomto trhu má najväčší podiel spoločnosť Swan, a.s., ako je tomu pri väčšine segmentov vo vyšších rýchlostiach. Trhové podiely ostatných podnikov však napovedajú

o významnom konkurenčnom tlaku ostatných poskytovateľov. Úrad preto považuje tento segment za konkurenčný.

Segment č. 4 – 58,68 %

Na tomto trhu má najväčší podiel spoločnosť Swan, a.s., ako je tomu pri väčšine segmentov vo vyšších rýchlostiach. Trhové podiely ostatných podnikov však napovedajú o významnom konkurenčnom tlaku ostatných poskytovateľov. Úrad preto považuje tento segment za konkurenčný.

Segment č. 5 – 47,99 %

V segmente od 2 Mbit/s vrátane do 10 Mbit/s dominuje spoločnosť Slovak Telekom s minimálnym náskokom pred spoločnosťou Swan, a.s., ešte v roku 2014 však bola situáciu opačná. Výrazný podiel má tiež Benestra, s.r.o., ako tretí najväčší poskytovateľ tohto segmentu. Úrad považuje tento segment za konkurenčný.

Segment č. 6 – 68,68 %

Segment č. 6 je druhým najväčším posudzovaným segmentom, ktorý zaberá takmer 70 % podiel z celkového trhu vysokokvalitného prístupu. Na tomto trhu má najväčší podiel spoločnosť Swan, a.s., ako je tomu pri väčšine segmentov vo vyšších rýchlostiach. Trhové podiely ostatných podnikov však napovedajú o významnom konkurenčnom tlaku ostatných poskytovateľov. Úrad preto považuje tento segment za konkurenčný.

Segment č. 7 – 81,44 %

V najväčšom segmente trhu má najväčší podiel opäť spoločnosť Swan, a.s. s 30,45 % podielom, ako je tomu pri väčšine segmentov vo vyšších rýchlostiach. Trhové podiely ostatných 2 podnikov však v sumáre dosahujú takmer 45 %. Úrad preto považuje tento segment za konkurenčný.

Segment č. 8 – 33,45 %

Na tomto trhu má najväčší podiel spoločnosť Swan, a.s., ako je tomu pri väčšine segmentov vo vyšších rýchlostiach. Trhové podiely ostatných podnikov však napovedajú o významnom konkurenčnom tlaku ostatných poskytovateľov. Úrad preto považuje tento segment za konkurenčný. Tento segment navyše patrí medzi menej významné segmenty s trhovým podielom 33,45 %.

Segment č. 9 – 36,33 %

Na tomto trhu má najväčší podiel spoločnosť Swan, a.s., ako je tomu pri väčšine segmentov vo vyšších rýchlostiach. Trhové podiely ostatných podnikov však napovedajú o významnom konkurenčnom tlaku ostatných poskytovateľov. Úrad preto považuje tento segment za konkurenčný. Tento segment navyše patrí medzi menej významné segmenty s trhovým podielom 36,33 %.

Tabuľka č. 7 – Prehľad vývoja podielov na jednotlivých rýchlostných segmentoch

1. Bývalý trh č. 6	2013	2014	2015
Slovak Telekom	54,33%	46,93%	36,18%
Benestra, s.r.o.	24,63%	29,54%	28,04%
Ostatní	21,04%	23,53%	35,79%
2. Segment >2 - 10 Mbit/s	2013	2014	2015
Slovak Telekom	26,76%	23,62%	34,49%
Benestra, s.r.o.	22,37%	14,79%	18,04%
SWAN, a.s.	31,04%	43,61%	16,78%
Orange Slovensko, a.s.	12,79%	12,76%	14,53%
3. Segment >2 - 30 Mbit/s	2013	2014	2015
SWAN, a.s.	48,99%	47,16%	33,81%
Slovak Telekom	20,18%	20,24%	25,51%
Benestra, s.r.o.	15,28%	16,48%	18,56%
Slovanet, a.s.	3,13%	3,25%	8,67%
4. Segment >2 - 155 Mbit/s	2013	2014	2015
SWAN, a.s.	40,49%	38,20%	28,64%
Slovak Telekom	18,72%	18,51%	22,93%
Benestra, s.r.o.	15,24%	16,02%	17,22%
Orange Slovensko, a.s.	12,64%	13,10%	13,31%
5. Segment =2 - 10 Mbit/s	2013	2014	2015
Slovak Telekom	26,65%	26,67%	29,55%
SWAN, a.s.	20,65%	28,30%	25,49%
Benestra, s.r.o.	29,35%	23,55%	24,56%
Slovanet, a.s.	8,49%	7,81%	8,09%
6. Segment =2 - 30 Mbit/s	2013	2014	2015
SWAN, a.s.	37,59%	35,15%	34,25%
Slovak Telekom	21,71%	23,34%	25,04%
Benestra, s.r.o.	21,73%	22,37%	22,95%
Slovanet, a.s.	7,33%	7,18%	7,15%
7. Segment =2 - 155 Mbit/s	2013	2014	2015
SWAN, a.s.	32,61%	30,15%	30,45%
Slovak Telekom	20,31%	21,48%	23,25%
Benestra, s.r.o.	20,69%	21,04%	21,30%
Slovanet, a.s.	10,84%	10,95%	10,03%
8. Segment >10 - 155 Mbit/s	2013	2014	2015
SWAN, a.s.	48,56%	32,97%	37,58%
Benestra, s.r.o.	9,15%	17,20%	16,61%
Slovak Telekom	11,85%	13,56%	14,21%
Slovanet, a.s.	13,99%	15,75%	12,82%
9. Segment >10 Mbit/s	2013	2014	2015
SWAN, a.s.	44,91%	30,59%	34,80%
Benestra, s.r.o.	11,30%	17,26%	16,41%
Slovak Telekom	12,67%	14,58%	15,26%
Orange Slovensko, a.s.	14,18%	15,36%	14,02%

Na základe dôkladného posúdenia mnohých segmentov určených na základe prenosových rýchlostí služieb vysokokvalitného prístupu úrad potvrdzuje svoje závery z posudzovania stavu súťaže na celom trhu, že na žiadnom z posudzovaných segmentov neidentifikoval taký stav súťaže, ktorý by naznačoval existenciu podniku s významným vplyvom.

Úrad preto na základe posudzovania kritéria súčasného stavu súťaže dospel k záveru, že trh vysokokvalitného prístupu je silne konkurenčným trhom a tento stav bude pretrvávať aj naďalej, nakoľko na trhu pôsobí veľký počet podnikov vlastniacich rozsiahle vlastné siete, ktoré si na trhu vďaka dlhodobému pôsobeniu vytvorili silnú a stabilnú pozíciu. Úrad analýzou súťaže preukázal, že na tomto trhu nie je dôležitá veľkosť podniku či vlastníctvo celoplošnej siete metalických vedení pokrývajúcej domácnosti.

Z toho dôvodu úrad skonštatoval, že kritérium „súčasný stav súťaže“ nepoukázalo na existenciu podniku s významným vplyvom a tento trh považuje za konkurenčný.

Na základe uvedených skutočností úrad dospel k záveru, že podľa § 17 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách na veľkoobchodnom trhu č. 4 je efektívna súťaž.

Na základe posúdenia jednotlivých kritérií úrad dospel k týmto záverom:

1. Veľkosť podniku nie je sama o sebe rozhodujúcim faktorom ovplyvňujúcim úspech podniku na trhu vysokokvalitného prístupu.
2. Väčší, ale aj menší a lokálni poskytovatelia vysokokvalitného prístupu dlhodobo odmietali využívanie veľkoobchodného prístupu k najrozsiahlejšej infraštruktúre na Slovensku a postupne budovali optickú a bezdrôtovú infraštruktúru, čím vytvorili silne konkurenčný trh.
3. Súčasný stav súťaže potvrdzuje silne konkurenčný maloobchodný ako aj veľkoobchodný trh vysokokvalitného prístupu.
4. Na veľkoobchodnom trhu č. 4 je prítomná súťaž, trhový podiel spoločnosti Slovak Telekom dosahuje na tomto trhu len 28 % a naďalej klesá. Druhý podnik v poradí má podiel 25,8 %, tretí 21,25 % a štvrtý 9,9 %.
5. Infraštruktúra významného podniku sa nepovažuje za takú, ktorú nemožno ľahko duplikovať pre poskytovanie vysokokvalitného pripojenia k internetu.

Úrad na základe posúdenia jednotlivých kritérií v analýze veľkoobchodného trhu č. 4, ktoré sú stručne zhrnuté vo vyššie uvedených bodoch, dospel k záveru, že **na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 4, kam definične patria služby z bývalého**

veľkoobchodného trhu č. 6, je efektívna hospodárska súťaž a ani jeden podnik pôsobiaci na tomto relevantnom trhu nemá významný vplyv.

Úrad následne predložil predmetnú analýzu so svojimi závermi na národné konzultácie. Protimonopolný úrad SR vo svojom stanovisku uviedol, že k výsledku analýzy relevantného trhu č. 4 nemá žiadne pripomienky. K analýze sa nevyjadril žiadny podnik.

Úrad dňa 19.08.2016 zverejnil predmetnú analýzu na nadnárodné konzultácie. Európska Komisia vo svojom Rozhodnutí C(2016) 6079 zo dňa 19.09.2016 tiež nemala k výsledkom analýzy žiadne pripomienky.

Podľa § 18 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách ak úrad na základe analýzy trhu zistí, že na príslušnom relevantnom trhu je efektívna hospodárska súťaž, nesmie uložiť alebo ponechať v platnosti povinnosti podľa § 19 až 25. Existujúce povinnosti úrad zruší v rozhodnutí, ktorým sa zrušuje určenie podniku za významný podnik.

Na základe vyššie uvedeného úrad zrušuje v plnom rozsahu rozhodnutie úradu č. 07/OER/2012 zo dňa 13.01.2012, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad do 15 dní odo dňa jeho doručenia na adresu:

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb
odbor ekonomickej regulácie
Továrenská 7
P.O. BOX 40
828 55 Bratislava 24

Rozklad proti tomuto rozhodnutiu nemá podľa § 74 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách odkladný účinok.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku a nadobudnutí jeho právoplatnosti.

Ing. Jana Kopečná
riaditeľka odboru ekonomickej regulácie